

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

14. september 2023
2023-10394
sasisa

Orienteringsnotat til Folketinget om vedtagelsen af supplerende regler til CSRD-direktivet vedr. standarder for bæredygtighedsrapportering (delegeret retsakt)

Nyt notat.

1. Resume

Kommissionen har udstedt en forordning om supplerende regler ift. standarder for bæredygtighedsrapportering (delegeret retsakt). Den delegerede retsakt fastsætter det første sæt af bæredygtighedsstandarder, som vil gælde bredt for virksomheder omfattet af rapporteringsforpligtigheden i direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering. Den delegerede retsakt træder i kraft senest fire måneder efter Kommissionens vedtagelse den 31. juli 2023, medmindre Rådet eller Europa-Parlamentet forinden gør indsigelse. Rådets indsigelsesfrist udløber den 22. oktober 2023. Den delegerede retsakt er direkte gældende i Danmark. Den delegerede retsakt medfører i sig selv ikke statsfinansielle konsekvenser. Der er dog statsfinansielle konsekvenser forbundet med den generelle implementering af CSRD til blandt andet it-udvikling og vejledning mm. Regeringen har med forslag til finanslov for 2024 afsat midler hertil. Implementeringen af selve CSRD vil medføre væsentlige byrder for erhvervslivet. Med udgangspunkt i det allerede fastlagte forhandlingsoplæg for de delegerede retsakter kan regeringen støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den konkrete retsakt, og vil otte dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

2. Baggrund

EU-direktivet for virksomheders bæredygtighedsrapportering (CSRD¹) blev vedtaget i december 2022. Direktivet forpligtiger store virksomheder og børsnoterede SMV'er til at rapportere om deres arbejde med bæredygtighed inden for miljø og klima, sociale faktorer/samfund og ledelse. Formålet med CSRD er at skabe gennemsigtighed og sammenlignelighed om

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2464 af 14. december 2022 om ændring af forordning (EU) nr. 537/12014, direktiv 2004/109/EU, direktiv 2006/43/EF og direktiv 2013/34/EU for så vidt angår virksomheders bæredygtighedsrapportering.

bæredygtighed på tværs af større virksomheder inden for EU. Reglerne vil omfatte alle store virksomheder og børsnoterede virksomheder (med undtagelse af børsnoterede mikrovirksomheder) samt visse finansielle virksomheder af interesse for offentligheden.

Af CSRD fremgår, at Kommissionen gennem vedtagelsen af delegerede retsakter vil fastsætte de konkrete standarder, der skal gælde for bæredygtighedsrapporteringen, herunder hvilke oplysningskrav, som virksomhederne skal inkludere i rapporteringen.

Kommissionen har den 31. juli 2023 vedtaget en delegeret retsakt for de ikke-sektorspecifikke standarder, der vil gælde bredt for virksomheder omfattet af rapporteringsforpligtigheden under CSRD.

Den delegerede retsakt træder i kraft senest fire måneder efter Kommissionens vedtagelse den 31. juli 2023, medmindre Rådet eller Europa-Parlamentet forinden gør indsigelse. Rådets indsigelsesfrist udløber den 22. oktober 2023.

Med udgangspunkt i det allerede fastlagte forhandlingsoplæg for de delegerede retsakter indstilles det, at Danmark ikke gør indsigelse mod vedtagelsen af den delegerede retsakt.

3. Formål og indhold

Den delegerede retsakt indeholder standarder med en række generelle og tværgående krav, samt standarder med krav inden for kategorierne: Klimaændringer, forurening, vand- og havressourcer, biodiversitet og økosystemer, ressourceanvendelse og cirkulær økonomi, egen arbejdsstyrke, arbejdstagere i værdikæde, samfund, forbrugere og slutbrugere samt god forretningskik.

Alle kravene – med undtagelse af de generelle krav – er underlagt en dobbeltvæsentlighedsvurdering. Det betyder, at virksomhederne udelukkende skal rapportere om de bæredygtighedsoplysninger, som vurderes relevante for den pågældende virksomhed. Særligt for kravene inden for klimaændringer gælder, at hvis en virksomhed ikke vurderer det relevant at rapportere herom, skal den fremlægge en detaljeret redegørelse for konklusionerne bag denne vurdering.

Af den delegerede retsakt fremgår også, at virksomhederne i det første rapporteringsår har mulighed for at udskyde oplysningskrav inden for en række af kategorierne, f.eks. i forhold til virksomhedernes forventede finansielle konsekvenser for forurening-, vand-, biodiversitet- og ressourceforbrug. For virksomheder med mindre end 750 ansatte er denne mulighed udvidet til at gælde yderligere krav.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Det forventes ikke, at Europa-Parlamentet vil gøre indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har i forbindelse med CSRD anført, at bæredygtighedsrapporteringer og gennemsigtighed af virksomhedernes rapportering ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes individuelt af EU-landene, hvis de handler uafhængigt af hinanden. Fælles regler om bæredygtighedsrapportering er med til at sikre konsistens og sammenlignelighed for virksomheder, der er etableret i de forskellige medlemsstater samt sikre lige vilkår for virksomhederne på det indre marked og bidrage til etableringen af en europæisk kapitalmarkedsunion.

Regeringen vurderer, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

De største danske virksomheder skal i dag i årsrapportens ledelsesberetning redegøre for, om de har en politik for samfundsansvar, og hvad den i givet fald går ud på. Der er i dansk ret ikke standarder for, hvordan virksomheder skal udarbejde deres bæredygtighedsrapportering.

De omfattede virksomheder skal efter ”følg-eller-forklar”-princippet redegøre for deres politikker for samfundsansvar inden for følgende forhold: Miljøforhold, sociale- og personaleforhold samt forhold vedrørende overholdelse af menneskerettigheder og bekæmpelse af korruption og bestikkelse. Redegørelsen skal bl.a. indeholde oplysninger om de væsentligste risici forbundet med forholdene samt oplysninger om ikke-finansielle nøgleresultatindikatorer, der er relevante for visse forretningsaktiviteter. For hvert område, hvor virksomheden har en politik, skal der bl.a. gives oplysninger om indholdet af politikken for samfundsansvar. Derudover skal der oplyses om processer for nødvendig omhu (due diligence), hvis virksomheden anvender sådanne processer.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Den delegerede retsakt er direkte gældende i Danmark.

Økonomiske konsekvenser

Den delegerede retsakt medfører i sig selv ikke statsfinansielle konsekvenser. Der er dog statsfinansielle konsekvenser forbundet med den generelle implementering af CSRD til blandt andet it-udvikling og vejledning mm. Regeringen har med forslag til finanslov for 2024 afsat midler hertil.

Implementeringen af selve CSRD vil medføre væsentlige byrder for erhvervslivet. Kommissionens skønnede ved fremsættelsen af direktivet, at de administrative omkostninger i Danmark vil udgøre 1 mia. kr. årligt. Dette vurderes dog at være sat for lavt. Regeringens foreløbige skøn er, at de erhvervsøkonomiske konsekvenser vil udgøre et større milliardbeløb. Der er igangsat en proces om måling af de erhvervsøkonomiske konsekvenser forbundet med implementeringen af CSRD.

Byrderne for rapporteringen vil derudover kunne forvride konkurrencen mellem de virksomheder, der er omfattet af direktivet, og de konkurrerende virksomheder, som ikke er pålagt tilsvarende krav, fx fordi de er hjemhørende under for EU.

De delegerede retsakter, der fastsætter de konkrete bæredygtighedsstandarder for rapporteringen, vil kræve en meget stor transformation for de omfattede virksomheder, men også for de mange virksomheder (herunder også SMV'er), som vil møde efterspørgsel efter data fra de direkte omfattede kunder og andre samarbejdspartnere. Selv større danske virksomheder, der er langt fremme i implementeringen, har offentligt tilkendegivet, at de er langt fra at leve op til samtlige krav. Det skal ses i lyset af, at omfanget af bæredygtighedsrapporteringen forventes at få samme omfang som den finansielle årsrapport. Dertil kommer, at kravene indføres med kort implementeringsfrist for virksomhederne.

For virksomhederne vil de administrative omkostninger blandt andet bestå af løbende dataindsamling, herunder etableringen af en datastruktur, og årlig rapportering på de nye standarder inden for bæredygtighed, hvortil der også vil være krav om tilhørende revisorerklæring og digital opmærkning.

Ved fremsættelsen af den delegerede retsakt har Kommissionen dog foretaget en lempelse af kravene til virksomhedernes rapporteringsforpligtigelser, bl.a. ved indførelsen af den dobbeltevæsentlighedsvurdering og ved udskydelsen af rapporteringsforpligtigelsen på en række af kravene. Trods disse ændringer vil CSRD dog fortsat medføre væsentlige byrder for erhvervslivet.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

CSRD har til formål at omlægge kapitalstrømme i retning af bæredygtige investeringer med henblik på at understøtte den bæredygtige omstilling. Standarderne skønnes derfor at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, idet forslaget bidrager til den bæredygtige omstilling ved at øge gennemsigtigheden om virksomhedernes bæredygtighed.

Derudover forventes virksomhedernes pligt til bæredygtighedsrapporteringen at være til gavn for konkurrencen og forbrugerne, eftersom bæredygtighedsoplysningerne fremover kan udgøre et konkurrenceparameter blandt virksomhederne.

Den delegerede retsakt skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark negativt.

8. Høring

Der blev den 31. august 2023 igangsat en høring af retsakt i EU-specialudvalget for konkurrence, vækst og forbrugerspørgsmål samt i EU-specialudvalget for den finansielle sektor. I den forbindelse er der modtaget hørings svar fra: FSR – Danske revisorer, Finans Danmark, Ejendom Danmark, Forsikring & Pension, Dansk Arbejdsgiverforening, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Lederne, Amnesty International, Institut for Menneskerettigheder, Dansk Industri (DI) og Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA).

Generelle bemærkninger

Amnesty International, FSR – Danske Revisorer, Ejendom Danmark, FH, Finans Danmark, Forsikring & Pension, Institut for Menneskerettigheder, Lederne og DI bakker generelt op om formålet med reguleringen og ser de europæiske bæredygtighedsstandarder som værende et vigtigt element i forhold til at sikre øget gennemsigtighed om virksomhedernes bæredygtighed.

Lederne peger særligt på, at det er vigtigt i implementeringen i dansk lovgivning, at der lægges vægt på, at rapporteringen skal være så værdiskabende som mulig, og at bæredygtighed i erhvervslivet ikke anses som 'compliance' eller en tjekliste, men som noget, der kan give konkurrencemæssig fordel og dermed skabe værdi. Ejendom Danmark bemærker, at man håber implementeringen i dansk lovgivning vil ske i samarbejde med et bredt partnerskab af brancheaktører, så der sikres en gnidningsfri og administrationslet implementering i praksis.

Amnesty International og Institut for Menneskerettigheder peger særligt på, at selvom Kommissionen har gjort rapporteringsstandarderne mindre omfattende ved at indføre yderligere indfasningsregler og gjort dem mindre bindende, er de positive over for standarderne som vedtaget af Kommissionen.

FA har med tilfredshed noteret sig, at kravene i den delegerede retsakt indeholder vigtige lempelser for virksomhederne i forhold til det forslag, som EU-Kommissionen modtog fra ERFRA. Ifølge FA vil dette tage toppen af de administrative byrder og omkostninger, som kravene medfører for

virksomhederne. FA bemærker dog, at der stadig vil være betydelige administrative omkostninger for virksomhederne forbundet med rapporteringen.

Der er blandt de modtagne høringssvar overordnet støtte til Kommissionens delegerede retsakt over det første sæt af bæredygtighedsstandarderne.

Specifikke bemærkninger

Dansk oversættelse

FSR – Danske Revisorer, Finans Danmark, Forsikring & Pension og DI udtrykker stor bekymring for den foreløbige danske sprogversion af den delegerede retsakt. Der peges på, at den foreliggende danske oversættelse er af meget ringe kvalitet og med meningsforstyrrende fejl, og at det er nødvendigt, at den danske oversættelse er i overensstemmelse med den engelske version af den delegerede retsakt, der udgør det forhandlede grundlag og er sproglig korrekt.

Organisationerne fremhæver, at det er nødvendigt bl.a. af hensyn til retssikkerheden, at forbedre kvaliteten af oversættelsen. Det er deres vurdering, at hvis der ikke sker en gennearbejdning og omskrivning af den oversatte delegerede retsakt, vil det medføre yderligere administrative byrder, øge både rapporteringsusikkerheden og svække sammenligneligheden og potentielt også virksomhedernes konkurrenceevne.

Finans Danmark anfører specifikt, at der er behov for en officiel udmelding om, at virksomhederne i tvivlstilfælde altid skal kunne støtte ret på den engelske sprogversion.

Institut for Menneskerettigheder har i deres høringssvar tillige en række konkrete oversættelsesmæssige bemærkninger og fremhæver, at præcision i oversættelsen er afgørende for, at brugerne intuitivt forstår de nye rapporteringsregler. Institut for Menneskerettigheder foreslår, at der foretages en yderligere gennemgang af oversættelsen.

Behov for større klarhed i fortolkningen af kravene

FSR – Danske Revisorer, Finans Danmark, Forsikring & Pension, DI og FA påpeger behovet for større klarhed om rapporteringskravene.

FSR – Danske Revisorer understreger, at der fortsat er uklarheder og mangler i den delegerede retsakt, som ikke bliver løst med EFRAGs vejledninger. De bemærker, at der særligt er behov for en bedre forståelse af standardernes væsentlighedskoncept og værdikædebegreb. Der opfordres til, at der etableres en proces med det formål, at indarbejde de fornødne præciseringer af kravene i den delegerede retsakt.

Finans Danmark bemærker, at den delegerede retsakt har givet anledning til en lang række fortolknings spørgsmål, hvoraf visse er af fundamental karakter, som nationale myndigheder og revisorer ikke har kompetence til at besvare. De opfordrer hertil, at der nedsættes et EU-fortolkningsorgan, til besvarelsen af fortolknings spørgsmål.

DI bemærker, at der er behov for hurtigst muligt at nedsætte et uafhængigt EU-fortolkningsorgan, der kan understøtte virksomhederne med vejledning og implementeringsstøtte. Der opfordres til, at dette sker i samarbejde med EFRAG, som også rådgiver Kommissionen i udarbejdelsen af standarderne.

FA bemærker, at der er behov for klar vejledning i, hvordan de enkelte krav i den delegerede retsakt nærmere skal defineres og afgrænses, så virksomhederne arbejder ud fra en fælles standarder. Det understreges, at det haster med en sådan vejledning til virksomhederne.

Institut for Menneskerettigheder fremhæver behovet for yderligere vejledning og ressourcer til at understøtte virksomhedernes bæredygtighedsrapportering, særligt i forhold til det sociale område samt væsentlighedsvurderingen.

Lederne og Amnesty International anfører et behov for henholdsvis yderligere kendskab og uddannelse på de områder, som CSRD dækker. Amnesty International bemærker særligt, at der bør fokuseres på uddannelse og efteruddannelse af godkendte revisorer med hensyn til de standarder for ansvarlig virksomhedsadfærd, som CSRD og ESRS baserer sig på.

Kravene for de finansielle virksomheder

Finans Danmark og Forsikring & Pension bemærker, at standarderne mangler klarhed, hvad angår værdikæden for den finansielle sektor. Finans Danmark bemærker, at det er afgørende at klarheden foreligger hurtigst muligt og i god tid inden de første finansielle virksomheder skal rapportere første gang for regnskabsåret 2024. Forsikring & Pension finder, at der fra dansk side bør arbejdes aktivt for at den nødvendige afklaring sikres, så standarderne understøtter at bæredygtighedsrapporteringen bliver retvisende.

Finans Danmark og Forsikring & Pension bemærker, at de oplysningskrav, der kan henføres til krav til den finansielle sektor, ikke er obligatoriske, men genstand for virksomhedernes væsentlighedsvurdering, og at dette vil medføre ændringer i den finansielle regulering. Finans Danmark er enig i, at der er behov for afklaringer i den forbindelse og bemærker, at det er afgørende, at disse bliver tilstrækkeligt klare, detaljerede og utvetydige ift. de forskellige regelsæt og oplysningskrav heri. Forsikring & Pension finder

det nødvendigt, at der fra dansk side arbejdes for, at der foretages de nødvendige konsekvensændringer i EU's disclosureforordningen, så det er klart, at finansielle markedsdeltagere ikke forventes at efterspørge eller estimere data, hvor en virksomhed, som er omfattet af CSRD, ikke finder den pågældende data væsentlig.

DI fremhæver, at man kan støtte den engelsksprogede version af retsakten, der fastholder princippet om væsentlighed, men som samtidig sikrer relevante oplysninger i forhold til de oplysningsforpligtigelser, som finansielle institutioner er pålagt efter EU's disclosureforordning, CPR Pillar II og benchmarkreguleringen. I den forbindelse opfordrer DI til, at virksomhederne ikke pålægges oplysningsforpligtigelser ad bagvejen, og at der dermed sker en underminering af princippet om væsentlighed med ekstra rapporteringsforpligtigelser på områder, som er vurderet uvæsentlige.

Menneskerettigheds- og klimaområdet

Amnesty International og Institut for Menneskerettigheder finder det problematisk, at rapporteringsforpligtelserne for visse menneskerettighedsforhold udskydes for virksomheder med under 750 medarbejdere, og i visse tilfælde gøres frivillig selv ved en vurdering af væsentlighed.

Amnesty International finder det desuden bekymrende, at rapporteringen på klimaområdet er gjort mindre forpligtende og at oplysninger om omstillingsplaner inden for biodiversitet er gjort frivillige.

Amnesty International anbefaler, at det ikke bliver en sovepude for hverken regeringen eller de omfattede virksomheder med under 750 medarbejdere, at vigtige rapporteringskrav på menneskerettighedsområdet forsinkes yderligere. Amnesty International anbefaler videre, at regeringen og de omfattede virksomheder fortsætter med at have stor fokus på rapportering om indvirkning på klima og miljø, og at biodiversitet ikke negligeres.

Høringsperiodens længde

Ejendom Danmark finder det problematisk, at en så omfattende lovgivning med vidtrækkende konsekvenser for ejendomsbranchen og dansk erhvervsliv som helhed, sendes i høring med så kort høringsfrist. Det har bl.a. medført, at Ejendom Danmark ikke har haft mulighed for at gennemgå og forholde sig til det fremsendte materiale. Ejendom Danmark opfordrer til, at der ikke fremover fastsættes så korte høringsfrister.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke konkrete oplysninger om andre landes holdninger til den delegerede retsakt. Der forventes dog ikke at være opbakning i Rådet til at gøre indsigelse mod vedtagelsen af retsakten.

10. Regeringens generelle holdning

Det vurderes, at den delegerede retsakt falder inden for regeringens forhandlingsoplæg.

Af forhandlingsoplægget fremgår, at regeringen støtter en ambitiøs tilgang til bæredygtighedsrapportering, der vil understøtte overgangen til en mere bæredygtig økonomi.

Samtidig finder regeringen det vigtigt, at de konkrete rapporteringskrav kan administreres af virksomhederne i praksis, og at byrderne for virksomhederne står mål med gevinsterne for den bæredygtige omstilling. Derfor finder regeringen det positivt, at Kommissionen ved fremsættelsen af den delegerede retsakt har foretaget en lempelse i kravene til virksomhedernes rapporteringsforpligtigelser.

På baggrund heraf kan regeringen støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt, og vil otte dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

I den kommende proces for implementeringen af bæredygtighedsstandarderne vil regeringen have fokus på at skabe større klarhed i fortolkningen af kravene, herunder at der sikres en højere kvalitet i den danske sprogversion af retsakten og en bedre vejledning til virksomhederne.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Regeringen forelagde Folketingets Europaudvalg en samlet sag vedrørende bæredygtighedsstandarderne den 17. maj 2023, hvor der blev indhentet forhandlingsoplæg. Folketingets Europaudvalg blev den 6. juli 2023 ligeledes orienteret om indsendelsen af et dansk høringssvar i forbindelse med Kommissionens offentlige høring af nærværende retsakt.